

3181 24. Jan. 1896: 1. Beh. af Lovf.

B. Solm: Da dette Forslag blev forelagt Tinget, var det ret naturligt hos mig og sikkert hos mange Tanker i forskellige Retninger. Naar man saa, at dette Lovforslag omhandlede gamle traengende, var det naturligt hos os den Følelse, som i Almindelighed vækkes hos alle humanitæntænkende, Følelsen for dem, der trænge til at hjælpes i vort Samfund. Men naar man videre saa, at det var gamle Krigere, hvorom der var Tale, Mænd, om hvem man altid her siger, at man har saa meget tilovers for dem, fordi de have kæmpet for Fædrelandet, været med til at forsvare det, lidt under den uheldige Politik, som de højere stillede i Samfundet have ført, lidt under de uheldige Love, som de højere stillede have skabt, og som have tvunget dem til, selv om de ikke vare patriotisk begejstrede for disse Krige, at gaa med og ofre Liv og Lemmer, naar man saa, at Lovforslaget handlede om disse Mænd, kunde det ikke andet end forøge vor Sympati og bringe os til at tænke videre over Forholdet. Vi hørte i Gaar en Tale af det ærede Medlem for Slagelse (Røedt), hvori han udtalte, at Arbejderne, de uheldig stillede i Samfundet, efter hans Mening i langt højere Grad end de velstillede i Samfundet havde Grund til at hade Militarismen og alle de Følger, som maa flyde af Militarismen, først fordi Arbejderne ere det store Flertal, dernæst fordi de ere den uheldigst stillede Del af Befolkningen, fordi de altid i alle Henseender komme til at lide haardest under de Saar, Militarismen slaar. I Fredstid blive de, som det ærede Medlem, rigtig bemærkede, revne ud af deres daglige Erhverv, og deres økonomiske Stilling bliver derved yderligere svækket, end den er i Forvejen. I Krigstilfælde er det atter den store Masse ubemidlede, der maa rykke i Marfen, og der bliver ikke spurgt dem, om de i Virkeligheden have en eneste Tomme af Fædrelandets Jord at forsvare. Nej, de blive i Følge de bestaaende Love, de bestaaende Vedtægter, tvungne til at møde og ofre deres Liv for det Fædreland, som maaste har ladet dem gaa for Lud og koldt Vand i økonomisk Henseende, før de bleve tvungne til at gaa i Krig. Det er saaledes ganske naturligt, som det ærede Medlem sagde, at de ubemidlede i vort Samfund have langt mindre Sympati for

om Understøttelse til gamle Krigere.

3182

og et langt større Had, kan man gerne sige, til Militarismen og Krigen med alle dens Følger, end nogen som helst anden Stand. Det er derfor ganske naturligt, at et Lovforslag, som det foreliggende, der gaar ud paa at hjælpe den store Masse af dem, der gaa i Krig, enten godvillig eller tvungne, saaledes som den højtærede Minister for et Øjeblik siden bemærkede, maa vække Sympati hos Arbejderne og deres Repræsentanter i fuldt saa høj Grad som hos nogen anden. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne talte varmt og med Følelse om den Stilling, som disse Folk indtage, naar de saaledes kaldes til at gøre deres Pligt. Jeg skal dog ikke røre ved denne Side af den ærede Ordførers Udtalelser. Jeg sympatiserer i højeste Grad med enhver, der gør sin Pligt, under hvilke Former og med hvilken Vist, det end sker; men jeg vil sige til den ærede Ordfører, at der er en anden Kamp, som disse gamle Krigere have ført, efter at de have udstaet de Lidelser og Savn, som Krigen har tvungen dem til at udstaa, en anden Kamp, som i alt Fald en stor Del af dem har maattet føre, og som har min fulde og ubelte Sympati. Den ærede Ordfører har næppe tænkt sig, hvorledes denne Kamp egentlig er, men han fik maaste allerede nu et lille Indtryk deraf, da den højtærede Minister nu talte. Vi, der have været Medlemmer af denne Forsamling i en Række af Aar, vide jo alle, at der næsten hvert Aar kommer Andragender til Finansudvalget om Invalideforsørgelse fra Folk, der ikke have været i Stand til at faa en saadan Understøttelse, skønt de mente at være berettigede dertil ifølge Invaldeloven. Vi have her i Rigsdagen ført ikke saa faa Diskussioner og Kampe med Ministeriet om, hvorvidt der skulde gives Understøttelse til saadanne gamle Krigere eller ikke. Ofte har jeg set Udvalget gøre Indstillinger, ofte har jeg set det nægte at gøre Indstilling. Ofte har det gjort mig ondt, naar man ikke har kunnet enes herom, og endnu oftere har det gjort mig ondt at høre den højtærede Minister efter min Mening stille sig saa haardhjertet over for disse Andragender. Det er en Kamp, som de Folk have maattet føre, der have maattet ofre Liv og Lemmer i Medfør af de Love, der gælde for vort Land, under Tryk af den mere eller mindre heldige Politik, som